

DET KONGELEGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Kommunal- og moderniseringsministeren

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Dykkar ref

Vår ref

Dato

21/2866-2

31. mai 2021

Spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2142 fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland - Kvar veksten i statlege stillingar har vore under denne regeringa samanlikna med førre regjering?

Eg viser til brev av 6. mai 2021 frå Stortingets presidentskap med spørsmål til skriftleg svar frå stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland til distrikts- og digitaliseringsministeren. Spørsmålet er overført til kommunal- og moderniseringsministeren.

Spørsmål:

Kan statsråden gjere greie for kvar veksten i statlege stillingar har vore under denne regeringa samanlikna med førre regjering, og gi ei vurdering av kva sektor og stillingstypar som har blitt prioritert?

Begrunnelse:

Det har ved fleire høve, både frå talarstolen her i Stortinget og i media, blitt hevda at Solbergregjeringa har stått for sterk vekst i tal statlege stillingar, og at dette har auka byråkratiseringa i Noreg. Når slike påstandar er generelle og udokumenterte bidreg dei ikkje til å gi innsikt i kva som faktisk har føregått.

Svar:

Det finst ikkje samanliknbar statistikk over kor mange tilsette det er i statsforvaltninga for tidsperioden 2005-2020. For å svare på dette, nyttar vi difor tre ulike kjelder. Dei tre kjeldene er ikkje direkte samanliknbare i absolutte tal, men dei er konsistente for kvar periode. Eg vil likevel samanlikne årleg vekst i dei ulike periodane med kvarandre, for å kunne gje i ei samla oversikt av utviklinga i staten dei siste 15 åra. Talgrunlaget dekkjer statsforvaltninga, dvs. Statsministerens kontor og departementa med underliggende verksemder. Dette ekskluderer Stortinget, Sametinget og domstolane i Noreg. Helseføretaka og utskilte einingar som

statens forretningsdrift og statleg eigde aksjeselskap (som Equinor, Telenor, Statskraft, mv.) inngår ikkje i talgrunnlaget. Det er nytta avtalte årsverk dvs. summen av tal heiltidsjobbar (arbeidsforhold) og deltidsjobbar omrekna til heiltidsjobbar i dei ulike statistikkane. I perioden 2005-2013 er data frå Norsk Samfunnsvitenskapelig datateneste (NSD) nytta. For 2013-2016 er SSB sin registerbaserte sysselsetjing nytta basert i hovudsak på aa-registeret. Tala for 2016-2020 er frå SSB sin registerbaserte sysselsettingsstatistikk basert på rapportering til a-ordninga, med gjennomsnitt for alle 12 mnd for kvart år (ny ordning). Tala er ikkje justert for omorganiseringar. Dette betyr at når verksemder og tilsette med arbeidsoppgåver flyttar inn/ut av statsforvaltning, so er ikkje tala justert for dette.

Utvikling i årsverk i statsforvaltninga frå 2005-2020

Antal årsverk i statsforvaltninga auka i perioden 2005-2016, men frå 2016 har veksten bremsa noko opp og viser ein reduksjon, sjå tabellen under.

Tabell 1: Gjennomsnittleg årleg endring i antal årsverk i staten

	2005-2009	2009-2013	2013-2016	2016-2020
Gjennomsnittleg årleg endring i antal årsverk	1,76 %	2,09 %	2,34 %	-0,39 %

Under Stoltenberg-regjeringane (2005-2013) auka veksten frå Stoltenberg 1 til Stoltenberg 2. I 2005 var det om lag 120 000 årsverk i statsforvaltninga, medan det i 2013 var ca. 138 000 årsverk. Det var i denne perioden ein vekst i alle sektorar, sett bort frå verksemder under Landbruks- og matdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet. Det var ein særskilt stor vekst i antal årsverk hjå universitet og høgskular, politiet og samferdsleetatene i denne perioden.

I dei fyrste åra av Solberg I-perioden (2013-2016) var det ein gjennomsnittleg vekst på 2,34 pst. Årsverka i statsforvaltninga auka med om lag 10 000 årsverk i denne perioden. Det var størst auke i universitets- og høgskulesektoren, til dømes hadde Universitetet i Oslo ein vekst på om lag 850 årsverk, NTNU rundt 2200 årsverk og Universitetet i Tromsø litt over 600 årsverk. Vidare var det ein auke i politiet på om lag 1700 årsverk. Arbeids- og velferdsetaten hadde òg ein auke i denne perioden på om lag 700 årsverk.

Frå 2016 til 2020 har det vore ein reell reduksjon med om lag 2350 årsverk i statsforvaltninga. Det har vore størst reduksjon i verksemder under Samferdselsdepartementet, Kulturdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet. Det har i same periode vore ein markert auke i antal årsverk i høgskule- og universitetssektoren (for eksempel NTNU med 860 årsverk) og politi- og lensmannsetaten (1700 årsverk).

Reduksjonen i årsverk i denne perioden var størst for verksemder underlagt Samferdselsdepartementet. Det er dei organisatoriske endringane i Jernbaneverket (4300 færre årsverk) og Statens vegvesen (2500 færre årsverk) som i hovudsak kan tilskrivas denne utviklinga. Under Kulturdepartementet har det òg vore ein nedgang på om lag 1500

årsverk. Dette skuldast i hovudsak at Den norske kyrkje blei skild ut frå staten. Reduksjonen i årsverk under Helse- og omsorgsdepartementet har hovudsakleg vore i Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet, med om lag 300 færre årsverk i dei to verksemdene.

Veksten i antal årsverk i staten har i perioden 2016-2020 kome innanfor prioriterte sektorar og verksemdar. Reduksjonen i antal ansatte har kome som ein konsekvens av regjeringas ABE-reform samt ei heil rekkje med omstillingsprosessar innanfor fleire sektorar.

Utviklinga på departement- og direktoratsnivå (2009-2019)

Difi og DFØ har gjennomført eigne undersøkingar av den årlege utviklinga i antal tilsette (målt med antal arbeidsforhold) i departementa og direktorata inkludert ytre apparat (sjå DFØ notat 2020:1). Dette omfattar om lag 50% av alle tilsette i staten. Gjennomgangane syner at veksten i sentralforvaltninga og det ytre apparatet har same utvikling som staten samla, sjå tabell under. Det har vore ein auke i perioden 2009-2013, og ein auke i byrjinga av Solberg-regjeringa sin periode, og noko nedgang mot slutten av perioden 2013-2019 .

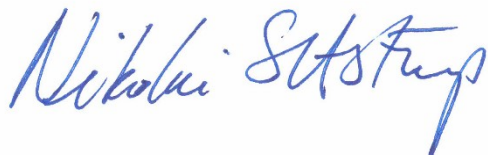
Tabell 2: Gjennomsnittleg årleg endring i antal tilsette

År	2009-2013	2013-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Ujustert	0,9%	1,1%	-5,3%	0,6%	-0,7%
Justert for omorganiseringar	1,0%	1,2%	-0,1%	0,1%	-0,6%

Kjelde: DFØ notat 2020:1

For sentralforvaltninga (departement og direktorat), har veksten vore særst liten under denne regjeringa samanlikna med perioden 2009-2013.

Med helsing

Nikolai Astrup